

مطالعات تاریخ فرهنگی؛ پژوهش‌نامه‌ی انجمن ایرانی تاریخ
سال هشتم، شماره‌ی بیست و نهم، پاییز ۱۳۹۵، صص ۷۵-۱۰۰

بررسی «پدیدارشناختی مفهوم وحشی» با تکیه بر مفهوم وحشی در مطالعات تاریخی

یعقوب خزائی*

چکیده

«وحشی» از جمله مفاهیم کلیدی است که در آثار تاریخ‌نگاران، به کرات استعمال شده است؛ لیکن تا کنون درباره آن تفکر و تعمق نشده است. این مفهوم آن‌چنان نزد عقل سلیم انسانها بدیهی انگاشته شده است که توان اندیشیدن به آن را از مورخان سلب کرده است. از این رو بازنمایشی در خصوص چنین مفاهیمی، ضروری به نظر می‌رسد. لذا مقاله حاضر با اتخاذ روش پدیدارشناسی هوسرلی درصدد است تا پیرامون این اصطلاح به تفکر پردازد. در ابتدا، با تعلیق و اپوخه وحشی تصورات ماتقدم متعارف کسانی چون کریستنسن، باسورث، گروسه، مورگان و ... رها شد و متعاقب آن شناسایی نوئم و نوئز آغاز شد. حال این مفهوم وحشی معطوف به چه معنا و دلالت‌هایی است که باید با اپوخه کردن (تعلیق کردن) آن، به سوی ماهیت اصیل آن ره پیدا کنیم؟

با مطالعه و بررسی جوامع به اصطلاح «وحشی» در مطالعات تاریخ‌نگاران، این نتیجه حاصل شد که نوئم آنان در زمره صحراگردان بوده‌اند و متمذنان به عنوان نوئز وحشی را بر ساخته‌اند. مقاله حاضر به چگونگی برساخته شدن مفهوم وحشی می‌پردازد و سعی دارد تا از ماهیت پدیدار وحشی پرده بردارد.

واژه‌های کلیدی: پدیدارشناسی، هوسرل، توصیف پدیدارشناسانه، وحشی، متمذن.

* استادیار گروه تاریخ دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) (khazaei@HUM.ikiu.ac.ir)

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۴/۲۲ تاریخ تایید: ۱۳۹۵/۱۱/۴